

[Knud Østergaard.]

aktuelt. Vi er nemlig, det har udenrigsministeren ganske ret i, ved at åbne verden, og vi ønsker, som ministeren siger i sin redegørelse, friere bevægelse for mennesker, for oplysninger og for ideer.

Derfor er mit parti også uenig med regeringen i dens beslutning om at ændre vort princip for ydelse af udviklingsbistand, så den nu på bilateral basis også omfatter humanitær støtte til modstandsbevægelser. Vi er det ikke, fordi vi ikke nærer sympati for dem, der rejser sig mod undertrykkelse og racediskriminering. Det gør vi. Vi er imod, fordi det efter vor opfattelse kan lukke op for en udvikling, som vi slet, slet ikke kan overskue, og som kan få følger, vi næppe aner i dag. Det er ingen undskyldning for regeringen, at udenrigsministeren betyder, at hjælpen kun ydes igennem organisationer der er godkendt af sikkerhedsrådet. Tværtimod, at hæfte sikkerhedsrådets vetoret på dansk udviklingsbistand er for os at se netop farligt.

Se, Danmark har ikke og må ikke få nogen Bresjnevdoktrin. Vi vil ikke undvære vort eget demokrati, men det er ingen eksportvare. Vi bygger vort livssyn på menneskerettighederne, således som de er vedtaget og godkendt af Europarådet og af De Forenede Nationer, og når andre lande overtræder disse menneskerettigheder, er det vor pligt at lade vor røst lyde, enten det drejer sig om et vestligt, et sydligt eller et østligt land. Dertil har vi de internationale forsamlinger og vore diplomatiske forbindelser. Men vil vi leve i en verden med forskellige systemer og regeringsformer, må vi, som ambassadør Svenningsen udtrykker det, ikke overtræde grænserne for ytrings- og handlefrihed suveræne stater imellem.

Jeg beder regeringen alvorligt overveje disse synspunkter og denne henstilling, og jeg beder udenrigsministeren oplyse, hvilke andre lande der har taget lignende skridt som Danmark i spørgsmål om bilateral udviklingsbistand til modstandsbevægelser.

Må jeg dernæst sige, at det er med den dybeste beklagelse, det konservative folkeparti i de allerseneste uger har set krigen i Vietnam blive mangedoblet i blod, i grusomhed, i ødelæggelse og i lidelse. Netop nu følte vi, at en forhandlingsløsning syntes nærmere end nogen sinde. 500.000 ameri-

kanske soldater er allerede trukket ud af Vietnam, og jeg er sikker på, at den amerikanske tilbagetrækning ville være blevet fuldført som planlagt, hvis ikke Nordvietnam havde gennemført sin storstilede offensiv ind i Sydvietnam og derved forårsaget den nye eskalering af krigen, som hr. Jørgen Peder Hansen omtalte, med de bombardementer, han også beskrev, og som har afstedkommet, at hundredtusinder af civile sydvietnamesere er drevet fra hus og hjem på flugt mod syd, og har mindsket udsigten til den forhandlingsløsning, som også jeg mener er den eneste udgang på denne krig. Jeg tror i den henseende, at det mener hvert eneste medlem af det høje ting.

Men jeg beder om, at udenrigsministeren klargør over for tinget her i dag det udtryk, som han anvender i sin redegørelse: „udenforstående nationer“. Er det ligesom udtryk for en balanceakt passerende igennem den socialdemokratiske gruppe? Jeg kan også spørge mere direkte: er Nordvietnam at finde blandt disse nationer? Jeg synes, at for den videre debat er det helt nødvendigt at få dette oplyst.

Jeg vil også godt spørge, hvor den danske regering var henne, da den offensiv startede, der ændrede situationen. Den danske regering har jo anerkendt Hanoi. Den har optaget diplomatiske forbindelser med Nordvietnam, og det har den gjort under påberåbelse af, at den dermed kunne bidrage til en fremskyndelse af fredsforhandlingerne, at den kunne påvirke nordvietnameserne, at den kunne lede udviklingen i verden og fjerne stridighederne. Det konservative folkeparti har aldrig haft den opfattelse, at Danmark kunne få en sådan indflydelse. Derfor har vi heller ikke nu, hvor anerkendelse har fundet sted, opfordret regeringen til at tage noget initiativ, for det ville være ulogisk i forhold til den indstilling, vi har givet udtryk for. Til gengæld forstår vi ikke, at regeringen, som har en anden opfattelse, og som tror at have en anden indflydelse, ikke har taget noget initiativ og udnyttet sin forbindelse med Nordvietnam og med Hanoi til at protestere, da tropperne satte i march, og derved bremset den eskalering, jeg har omtalt. Jeg forstår ikke, at regeringen ikke har fulgt sin politik op.

Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren: troede regeringen ikke på sin politik? Eller